

Garagebedrijf Pompen & Verlouw 's-Hertogenbosch

Je kunt er als het ware de motorolie nog ruiken, de echo's van de ronkende motoren nog horen en het bordje verboden te roken nog zien hangen. Toch is voormalig garagebedrijf Pompen & Verlouw in het centrum van 's-Hertogenbosch onlangs volledig gerestaureerd. Als je er rondloopt is de restauratie op het eerste oog niet zichtbaar, maar ondertussen voldoet het gebouw met alle ingrepen wel aan de huidige eisen en wensen en kan het op zoek naar nieuwe gebruikers.

FORD GARAGE

De Ford garage die in 1932 opende aan het eind van de Vughterstraat is het resultaat van de ambitieuze plannen van de zakenpartners Pompen & Verlouw. In opdracht van hun ontwerpt architect Van Kaathoven een lichttoreengebouw met werkplaats, kantoor, magazijn en een showroom. Aan de kant van de Parklaan komen twee directiewoningen. In de jaren zestig wordt hier een hal aan toegevoegd en komt er een servicestation. Begin jaren tachtig gaan de zaken minder en valt het doek voor Pompen & Verlouw.

VOELBARE GESCHIEDENIS

Wijnen Architectuur krijgt de opdracht om restauratieplannen op te stellen. Het pand moet geschikt gemaakt worden voor hergebruik zonder dat daarbij de toekomstige gebruikers bekend zijn. Hiertoe start Wijnen Architectuur een historisch onderzoek naar de geschiede-

nis van de gebouwen en de gebruikers. Uitgebreid contact is er met mevrouw Verlouw, schoondochter van de oprichter, en destijds werkzaam op kantoor. Doelstelling van de restauratie is naast een technisch up-to-date gebouw te realiseren om deze verhalen en deze geschiedenis voort te laten leven in het pand. De zichtbare gevolgen van de ontploffing van een nabij gelegen brug in de Tweede Wereldoorlog worden dan ook niet weggepoetst. De stalen spanten worden zorgvuldig gereinigd, maar worden niet van een nieuwe verflaag voorzien. In de hal worden alleen de erg beschadigde tegels vervangen door speciaal op kleur gemaakte nieuwe exemplaren.

TECHNISCH HOOGSTAAND

Om dit rijksmonument geschikt te maken voor gebruik in de 21e eeuw zijn zonder afbreuk te doen aan authentieke details zijn enkele technisch hoogstaande ingre-

pen noodzakelijk. In de glazen lichtstraat wordt isolerend draadglas geplaatst in de oorspronkelijke stalen profilering. In de te openen kantelramen wordt dubbel glas met een draadprint toegepast. De kozijnen in de gevel van de Vughterstraat worden vervangen. Een gedeelte omdat deze technisch niet langer voldoen en een gedeelte omdat deze in de loop der jaren diverse malen zijn gewijzigd of vervangen in kunststof exemplaren. Met de nieuwe geïsoleerde kozijnen brengt Wijnen Architectuur de oorspronkelijke roedeverdeling en detaillering weer terug.

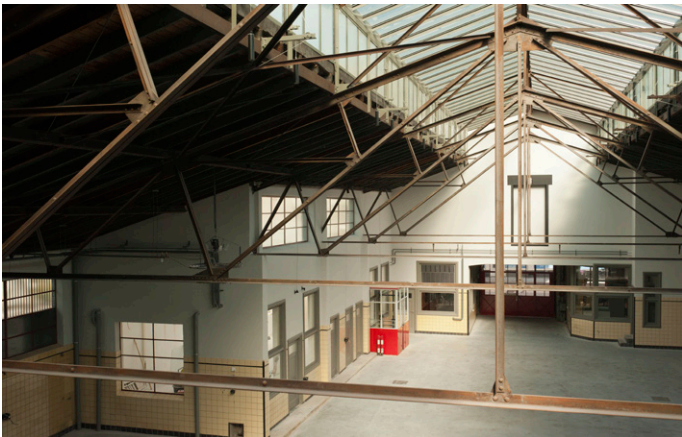
INSTALLATIES

Omdat de toekomstige gebruikers nog niet bekend zijn moet de installatie flexibel inzetbaar zijn voor vele toepassingen. De begane grondvloer die technisch niet meer voldoet wordt in zijn geheel verwijderd en wordt voorzien van isolatie en vloerverwarming. In de ruimte komen daarnaast spiraalvormige heaters met ventilatoren te hangen. Op deze manier kan het gebouw bij continue vragende verwarming gebruik maken van de 'trage' vloerverwarming en bij incidenteel gebruik van de 'snelle' heaters.

KLEUREN

In overleg met de bouwhistorische dienst van de gemeente is besloten om de oorspronkelijke kleuren weer zoveel mogelijk terug te laten komen. Hiervoor heeft Wijnen Architectuur uitgebreid kleuronderzoek verricht. Hierbij kwamen op sommige plekken zes verschillende kleurlagen tevoorschijn. De oorspronkelijke laag is er nu weer opgekomen.

POMPEN & VERLOUW
Vughtstraat 276
's-Hertogenbosch

STUDIE HERBESTEMMING

2006 - 2008

RESTAURATIEPLAN

2009 - 2010

REALISATIE

2010 - 2012

OPDRACHTGEVER

Gemeente 's-Hertogenbosch en BrabantWonen, 's-Hertogenbosch

ADVISEUR CONSTRUCTIES

Advies- en ingenieursbureau Van de Laar, Eindhoven

ADVISEUR INSTALLATIES

Evenhuis inspectie & adviesbureau, Giessen

AANNEMER

Nico de Bont, Vught

ARCHITECT

Wijnen Architectuur

Stationsweg 7A

postbus 1015

5200 BA 's-Hertogenbosch

073 610 07 68

miel.wijnen@wijnenarchitectuur.nl

www.wijnenarchitectuur.nl

FOTOGRAFIE

Wijnen Architectuur